Smeden (K0486)

Servicedocument – Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Vervaardigt smeedwerk	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over basiskennis en -vaardigheden die nodig zijn voor het smeden van onder meer gebruiksvoorwerpen, hekwerken, toegangspoorten, hang- en sluitwerk en kunstvoorwerpen. Het smeden is voornamelijk handwerk en vereist maatwerk. Het is daarom niet routinematig. De complexiteit van het vervaardigen, bewerken en vervormen van materialen varieert afhankelijk van de opdracht en het te maken product. Factoren die de complexiteit mede bepalen zijn de vorm en afmeting, de gebruikte techniek, of de toe te passen verbindingen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar smeedt zelfstandig metaal tot object, voorwerp of onderdeel. Hij is verantwoordelijk dat de door hem uitgevoerde werkzaamheden en bewerkingen voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Het werk van de beroepsbeoefenaar wordt na afloop door de direct leidinggevende gecontroleerd.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Bereidt smeedwerkzaamheden voor	De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de smeedwerkzaamheden voor door gereedschappen en materialen te overzien, zo nodig deelproducten te plannen, en een uitvoeringsplan op te stellen.	De beginnend beroepsbeoefenaar kiest geschikte gereedschappen en materialen met technisch inzicht, maakt een duidelijke tekening en/of precieze mal, en stelt een logische planning op.	De smeedwerkzaamheden zijn voorbereid en een uitvoeringsplan is beschikbaar.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Beheerst het smidsvuur	De beginnend beroepsbeoefenaar beheerst het smidsvuur, maakt het aan, onderhoudt het op de juiste temperatuur en beheerst de rookontwikkeling.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt precies en bedreven bij het aanmaken en controleren van het smidsvuur en beheerst de rookontwikkeling nauwgezet volgens procedures.	De beginnend beroepsbeoefenaar levert een smidsvuur op dat veilig en onder controle is, met beheersde rookontwikkeling.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Bewerkt en vervormt het metaal tot smeedwerk	De beginnend beroepsbeoefenaar raadpleegt werktekeningen, werkopdrachten en uitvoeringsplannen, verhit materialen, bewerkt en vormt het metaal in de gewenste hoek, verbindt onderdelen indien nodig en brengt versieringen aan.	De beginnend beroepsbeoefenaar bewerkt het metaal bedreven, snel en precies, volgt nauwgezet werktekeningen en werkplannen en houdt rekening met eigenschappen. Hij werkt veilig, gebruikt veiligheidsmiddelen en levert kwaliteitswerk.	De beginnend beroepsbeoefenaar levert smeedwerk op dat voldoet aan de opdracht, tekening en/of het uitvoeringsplan.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Meet en controleert het vervaardigde smeedwerk	De beginnend beroepsbeoefenaar meet en controleert het vervaardigde smeedwerk op 3D-verhoudingen en maten, inspecteert visueel op esthetische afwerking, controleert hoekverstellingen en klinkverbindingen, en beoordeelt de functionaliteit van het product.	De beginnend beroepsbeoefenaar meet en controleert het eindproduct nauwkeurig op maat, verhouding, afwerking en functionaliteit volgens tekening, opdracht of plan, volgt veiligheidsprocedures en streeft naar hoogkwalitatief werk zonder ondermaats resultaat.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft het smeedwerk gemeten en gecontroleerd, zodat het eindproduct voldoet aan maatvoering, verhoudingen, afwerking en functionaliteit.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Rondt de uitgevoerde smeedwerkzaamheden af	De beginnend beroepsbeoefenaar voltooit het werkstuk door afbramen, kanten breken en afborstelen, maakt een verslag, vult de urenverantwoording in en ruimt de werkplek op door schoonmaken en afvoer van afvalmateriaal.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt het werkstuk precies en bedreven af, en levert daarmee kwalitatief hoogwaardig resultaat. Hij ruimt op volgens arbo, veiligheid, milieu en scheidt afvalmateriaal zorgvuldig.	De uitgevoerde smeedwerkzaamheden zijn afgerond en het eindresultaat is opgeleverd, volgens de werkvoortgang en de geldende bedrijfsafspraken.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden per examenmoment opgeteld. De omzettingstabel van dat moment geeft het afzonderlijke momentcijfer. De school bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmomenten en registratie

Dit examen bestaat uit afzonderlijk beoordeelde examenmomenten. De school registreert de momentcijfers en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. Een herkansing kan per moment; andere geldige resultaten blijven behouden.

Moment	Werkprocessen	Opdrachten	Max. punten
1	D1-K1-W1, D1-K1-W2, D1-K1-W3	1, 2, 3	36
2	D1-K1-W4, D1-K1-W5	4, 5	24

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl